

CG/BUR02(2016)12

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ АЛЬЯНС МІСТ ТА РЕГІОНІВ ЗА ІНТЕГРАЦІЮ ЦИГАН ТА КОЧОВИКІВ¹

Стратегія розвитку на 2016-2019 рр.

1. Цілі

Основна мета діяльності Європейського Альянсу Міст та Регіонів² за інтеграцію циган та кочовиків (далі по тексті «Альянс») полягає у **сприянні втіленню проектів та політик з інтеграції циган та кочовиків як на локальному, так і на регіональному рівнях**, шляхом залучення відповідних урядових організацій різних міст та регіонів.

Альянс був створений у 2013 році Конгресом місцевих і регіональних влад Ради Європи за підтримки Спеціального Представника Генерального Секретаря (СПГС) за результатами саміту мерів з проблем циган, що відбувся у Страсбурзі 22 вересня 2011 року.

Відповідно до Страсбурзької Декларації з Питань Циган, прийнятої Комітетом Міністрів Ради Європи у жовтні 2010 року³ та Заключної Декларації Саміту Мерів з питань Циган «Зміцнення довіри на низовому рівні»⁴, були визначені основні цілі та задачі майбутньої діяльності Альянсу, а саме:

- Створення основ для співпраці, обміну передовим досвідом, зміцнення місцевих і регіональних потенціалів для проведення конкретних дій, вирішення проблем та прийняття рішень. У цьому контексті, Альянс має стати платформою для політичної підтримки, обміну та взаємного навчання з акцентом на лобювання, захист, заохочення і розширення політики і проектів за інтеграцію циган та кочовиків;
- Сприяння визнанню антициганського настрою як специфічної форми расизму, засуджуючи розпалювання ненависті по відношенню до циган та кочовиків і утримуючись від будь-яких подібних образливих висловлювань⁵;

¹ Терміни «Цигани та Кочовики» використовуються у Раді Європи для позначення широкого різноманіття груп суспільства, з якими працює РЄ, у цьому контексті, а саме: а) західною гілкою циган Синті/Мануш, Кайє, Каале, Романічалс, Бояш/Рударі; б) албаномовними циганами Балканського півострова (Єгиптяни та Ашкали); с) східною гілкою циган (Дом, Лом та Абдал) та такими групами кочовиків, як Єніш, та тими народами, котрі визначені одним адміністративним терміном «Кочові люди» та особами, котрі називають себе Циганами.

² Див. інформацію про адміністративні одиниці, котрі не є містами або регіонами, розділ 5.1.

³ CM(2010)133, остаточна версія

⁴ Див. http://www.coe.int/t/congress/sessions/20110922-roma-summit/default_en.asp

⁵ Див. Загальнополітичні рекомендації №.13 по боротьбі з антициганськими настроями та дискримінацією циган Європейської комісії по боротьбі з расизмом та нетерпимістю (ЕКРН).

- Покращення діалогу та співробітництва між місцевими та регіональними органами влади та циганами і кочовиками і НУО, та їх залучення до участі у процесі прийняття урядових рішень, як на місцевому, так і на регіональному рівнях, та між місцевими циганами та кочовиками і рештою населення.

Робота Альянсу базується на принципах належного управління та стандартів прав людини, визначених Радою Європи. Ці принципи вимагають утримання від ненависницьких висловлювань на адресу циган та кочовиків, скасування сегрегації в школах і запобігання примусового виселення без надання альтернативного житла. Альянс звертає особливу увагу на роль жінок циганських та кочових об'єднань та молоді у сприянні інтеграції циган та кочовиків як на місцевому, так і на регіональному рівнях. Діяльність Альянсу також направлена на просування циганської культури, мови та історії, зокрема, святкування Міжнародного дня циган (8 квітня) та Міжнародного дня циганської мови (5 листопада), а також ознаменування Міжнародного дня пам'яті геноциду циган під час Другої світової війни⁶ (2 серпня).

2. Співпраця

Альянс приймає активну участь у реалізації «Тематичного плану дій щодо інтеграції циган та кочовиків на 2016-2019 рр.» Ради Європи, зокрема, у заходах з Просування інноваційних рішень на місцевому рівні, в тому числі, у рамках таких спільних з Європейською комісією програм, як «РОМАКТ»⁷ та «РОМЕД»⁸.

3. Напрямки діяльності⁹

Діяльність Альянсу розвивається у чотирьох напрямках:

- 3.1 Альянс забезпечує структуру для стимулювання і зміцнення політичної волі його учасників до роботи, націленої на інтеграцію циган та кочовиків. З цією ж метою, він буде лобювати інших зацікавлених сторін на місцевому, регіональному та національному рівнях. Підвищення рівня обізнаності про європейські стандарти в області прав людини, належної практики інтеграції циган та кочовиків, а також обмін і співробітництво з іншими учасниками, сприятимуть зміцненню зобов'язань мерів і губернаторів, місцевих і регіональних рад та управлінського персоналу.
- 3.2. Альянс слугує форумом для обміну і співпраці між його учасниками - місцевими та регіональними органами влади, сприяє їх взаємному навчанню. Зокрема, Цільова Робоча Група Альянсу надає допомогу його учасникам з таких питань, як:
 - організація семінарів та конференцій;
 - створення платформи для спільної роботи;
 - подача заяв на отримання фінансової допомоги від \ національних та міжнародних фондів;
 - використання Європейської бази даних про циган та кочовиків та пов'язаних з ними політик та ефективних практик¹⁰;

⁶ Відомі, як «Pharrajimos», «Porrajmos», «Samudaripen» або «Kalí Traš», в залежності від використовуваного циганського діалекту

⁷ <http://coe-romact.org/>

⁸ <http://romed.coe-romact.org/>

⁹ Конкретні напрямки діяльності перераховані у додатку.

¹⁰ <http://goodpracticeroma.ppa.coe.int/en>

- налагодження партнерських відносин на місцевому рівні;
- втілення ідей, взятих з інших проектів, таких як «РОМАКТ» ТА «РОМЕД».

Цільова Робоча Група Альянсу сприяє співпраці з іншими структурами Ради Європи, міжнародними організаціями та мережами.

- 3.3. Для того, щоб привернути увагу засобів масової інформації, інших служб та широкої громадськості, учасників Альянсу закликають до кращого висвітлення їх діяльності з інтеграції циган та кочовиків, сприяючи втіленню кампанії Ради Європи проти розповсюдження стереотипів та забобонів, відомої як «*Доста!*» (*Dosta!*), подаючи заявки на отримання Премії Конгресу «*Доста!*» та відзначаючи такі дати, як 8 квітня, 2 серпня і 5 листопада особливими заходами. Учасники Альянсу також покликані до участі в таких міжнародних заходах, як Тиждень проти расизму (березень), Міжнародний тиждень циган (квітень) і День боротьби проти фашизму та антисемітизму (9 листопада).
- 3.4. Альянс прагне сприяти залученню циган та кочовиків, приватних осіб і громадських організацій до втілення місцевих і регіональних стратегій і проектів щодо інтеграції перших шляхом проведення регулярних консультацій, участі у процедурах складання бюджету, діяльності учасників Альянсу і просування активного громадянства серед циган та кочовиків, як це визначено у Європейській хартії про виховання демократичного громадянства¹¹.

4. Очікувані результати діяльності

Очікується, що діяльність Альянсу та його учасників сприятиме:

- покращенню соціальної інтеграції циган і зниженню дискримінаційного ставлення і розпалювання ненависті проти циган та кочовиків, залучаючи до цього процесу учасників Альянсу у якості рольових моделей;
- покращенню діалогу між місцевими та регіональними органами влади, циганами і кочовиками та НУО, а також поглибленню громадської участі циган;
- збільшенню числа міст та регіонів, котрі вживають конкретних та ефективних заходів для сприяння соціальній інтеграції циган та кочовиків на місцевому та регіональному рівнях;
- поширенню випробуваних і перевірених методів та інструментів співпраці, взаємного навчання і підтримки серед міст та регіонів у цій галузі;
- покращенню доступу до існуючих фінансових ресурсів для здійснення комплексної політики;
- розширеній взаємодії з іншими містами та регіонами для передачі ноу-хау і взаємного навчання, в тому числі через національні мережі міст.

5. Структура

Альянс був створений Конгресом місцевих і регіональних влад. Він діє відповідно до загальних процедур Конгресу і знаходиться під контролем його Бюро. З січня 2016 року оперативне управління Альянсом було передано Групі Підтримки СПГС з питань циган, в той час як Конгрес відповідає за його політичну та фінансову підтримку.

¹¹ Рекомендація Комітету Міністрів CM/Rec(2010)7 країнам-членам Ради Європи щодо Європейської хартії з виховання демократичного громадянства та освіти у галузі прав людини.

Зокрема Конгрес і надалі приділятиме першочергову увагу питанню інтеграції циган на місцевому рівні через його Комітет з поточних справ та Тематичного доповідача з питань циган. Він і надалі, кожні два роки, організовуватиме церемонії з вручення *Премії Конгресу «Доста!»* для муніципальних органів влади, котрі приймали конкретні дії з інтеграції циган, роблячи особливий акцент на дотриманні його Резолюцій та Рекомендацій щодо «Ситуації, яка склалася навколо цієї верстви населення у Європі, а саме викликів для місцевих і регіональних органів влади»¹² (жовтень 2011 року) і «Розширення можливостей для участі молоді циган за допомогою розробки ефективної політики на місцевому та регіональному рівнях»¹³ (березень 2014 р.).

5.1 Учасники Альянсу

Учасниками Альянсу є місцеві і регіональні органи влади держав-членів Ради Європи, діяльність яких направлена на сприяння інтеграції циган та кочовиків та які віддані меті та основоположним принципам Альянсу.

Участь в Альянсі відкрита для всіх суб'єктів на регіональному рівні, тобто на рівні районів, відомств, регіонів, муніципальних утворень, міст, округів, районів міст, палат та ін. Вона не обмежується містами і регіонами в строгому сенсі цього слова. У листі обраного представника Конгресу, зацікавлені учасники Альянсу покликані висловлювати свою відданість справі цього об'єднання.

Повноправна участь у діяльності Альянсу здійснюється на основі певних критеріїв, котрі, зокрема, включають наступне:

- чітка спрямованість на вирішення існуючих проблем, що стосуються ситуації, котра склалася навколо циган та кочовиків (наприклад, на втілення визначеної політики та базової місцевої або регіональної стратегії інтеграції);
- демонстрація вже втілених та поточних дій, спрямованих на інтеграцію циган та кочовиків;
- демонстрація діючих механізмів сприяння діалогу та співпраці з місцевими громадами циган та кочовиків.

Учасники повинні відстоювати всі основні керівні принципи участі в Альянсі.

Генеральний Секретар Конгресу спільно з СПГС з питань циган, після проведення консультацій з відповідними учасниками та сповістивши Бюро Конгресу, мають право виключити з Альянсу будь-якого учасника, котрий порушує основоположні принципи цього об'єднання, визначені у останньому абзаці частини 1 «Цілі» цього документу, або ставить під загрозу віру у дії Альянсу та Ради Європи, направлені на інтеграцію циган та кочовиків.

У разі виникнення необхідності у створенні певного нормативно-правового документу, у якому будуть визначені особливі положення щодо діяльності об'єднання, Генеральний Секретар Конгресу, спільно з СПГС з питань циган, після відповідних консультацій з учасниками Альянсу, має право висунути пропозицію про підписання відповідної Статуту, у якому будуть визначені основні права та обов'язки учасників цього об'єднання.

¹² Див. на <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1855297>

¹³ Див. на <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=CG%2826%298FINAL&Language=lanEnglish&Ver=original&Site=COE&BackColorInternet=C3C3C3&BackColorIntranet=CACC9A&BackColorLogged=EFEA9C>

5.2 Цільова Робоча Група

Діяльність Альянсу здійснюється за допомогою Цільової Робочої Групи, створеної у рамках Групи Підтримки СПГС з питань циган, що базується в Страсбурзі.

Цільова Робоча Група відповідає за надання допомоги учасникам Альянсу та здійснює діяльність в тісній взаємодії з Секретаріатом Конгресу та членами цього об'єднання. Діяльність Цільової Робочої Групи орієнтована на результат і визначається потребами учасників Альянсу. Програма заходів Цільової Робочої Групи викладена у окремому додатку.

6. Функціонування

Офіційними мовами роботи Альянсу є офіційні мови Ради Європи. Інші робочі мови - при наявності відповідних ресурсів - використовуються для забезпечення ефективної комунікації з учасниками і партнерами.

Діяльність Альянсу фінансується з наступних джерел:

- Звичайний бюджет Ради Європи (Конгресу і СПГС з питань циган);
- Вклади учасників Альянсу, наприклад, шляхом організації конкретних заходів;
- Добровільні внески держав-членів;
- Спільні програми з Європейською Комісією (за попереднім погодженням з Європейською Комісією);
- Внески інших донорів, включно з іншими міжнародними організаціями і громадськими об'єднаннями.